

សេចក្តីស្នើសុំស្នាក់នៅ
ភាគ ១១០

សុតន្តប្រិជា ឥន្ទ

១៨៨៩ - ១៩២៤

មតិអ្នកទេវ័យបរាង

ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទដែលបានចំណាយពេលវេលាដែលមានបន្តិចបន្តួចក្នុងការនាំយកនូវសៀវភៅភាគតិចលោកនេះ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការអានបានគ្រប់គ្រាន់ ព្រោះគិតថាសៀវភៅភាគតិចលោកនេះមានអត្ថបទសំខាន់ៗ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ៗគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប្រយោជន៍ក្នុងការសិក្សានៅប្រចាំថ្ងៃ។

ហេតុដែលខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទនាំយកអត្ថបទភាគតិចលោកនេះទាំងពីរភាគទី១៧ រហូតដល់ភាគទី១០ ហើយបានចប់សព្វគ្រប់នោះដោយសារសៀវភៅនេះពិបាកអាននឹងមានអក្សរខ្លះស្របចំបាត់ទៅម្តងធ្វើឲ្យពិបាកក្នុងការអានទៀតផង ហើយខ្ញុំបានជាបន្តិចសរសេរសៀវភៅនេះទៀតម្តងហើយបានជាមានសទ្ធាមាំព្យាយាមរហូតបានសម្រេចដូចបំណង។

ជាទីបញ្ចប់នេះខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទសូមជូនបុណ្យកុសលទៅដល់មាតាបិតា និងខ្ញុំសបុណ្យកុសលដល់ (ឧកញ៉ាសុត្តន្តប្រឹជា ឥន្ទ) ដែលលោកបានទេវ័យបរាងសៀវភៅទុកជាប្រយោជន៍ដល់កូនខ្ញុំគ្រប់គ្នាបានសិក្សានូវសូត្រ។

សូមបងប្អូនអនុមោទនាផលបុណ្យពីខ្ញុំបាទផង
ថៃ ប៊ុនឆាយ
ភ្នំពេញ ថ្ងៃច័ន្ទ ៥ ខែតុលា ព.ស ២៥៥៦ ។

ដំណើរសុរិយារះឡើងបន្តិចម្តងៗ រហូតដល់អស្តង្គតយ៉ាងណាការងារទាំងឡាយដែលយើងធ្វើដោយមិនឈប់ឈរនោះនិងដល់ទីបញ្ចប់ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

ទេវ្យឯសត្វភេពីនចែកផ្លូវនាំគ្នាទៅក្រុងអាហារ

មានសត្វភេពីន ភេពមួយដើរទៅក្រុងខាងទិកជ្រៅភេពមួយទៀតដើរ
 ទៅក្រុងខាងទិកទាក់ ។ ថ្ងៃមួយ ភេពទាំងពីរចុះស្ទឹងមុជទឹកដេញចាប់ត្រី
 បានត្រីវល់មួយទើបនាំគ្នាទៅទ្រូងគោក ដើម្បីនឹងចែកគ្នា ។ ភេព
 ខាងទិកជ្រៅពោលថា "យើងមុជដើរខាងទិដំរៅបានក្តីលំបាកច្រើន
 ដូច្នោះយើងត្រូវបានចំណែកខាងក្បាល" ។ ឯភេពខាងទិកទាក់ក៏ឆ្លើយថា
 "ត្រីនេះកុំទើតបានយើងស្នាក់នៅទិកទាក់កុំអីវាខ្លួនទៅទិដំណា ។
 បាត់ហើយទើដល់បានត្រីនេះ ក៏ព្រោះកំលាំងយើងទៅស្នាក់ចាប់បាន
 ដូច្នោះចំណែកខាងក្បាលនោះ ត្រូវបានយើងទើបគួរ" ។

ឯភេពទិកជ្រៅពុំព្រមចែក ទើបភេពទាំងពីរកើតឈ្មោះគ្នា នាំគ្នាទៅ
 ទៅក្រុងខាងទិកជ្រៅក្រមឲ្យចែកឲ្យ ឯចែកនោះជាសត្វលោភកាលបើភេព
 ទាំងពីរមកប្តឹងឲ្យចែកត្រីដូច្នោះ ក៏សួរទៅថា "ភេពណាដើរទិកជ្រៅ
 ភេពណាដើរទិកទាក់?" ភេពទាំងពីរក៏ប្តឹងសេចក្តីប្រាប់តាមទិដំណែង
 ខ្លួនទីទេ ទើបចែកកាត់ត្រីនោះជាបីភាគភាគក្បាលឲ្យទៅភេព
 ទើដល់ទិកជ្រៅ ភាគកន្ទុយឲ្យទៅភេពទើដល់ដើរខាងទិកទាក់ភាគកណ្តាល
 លចែកយកបរិភោគខ្លួនឯង ហើយថាយើងចែកនេះជាយុត្តិធម៌ល្អ
 ហើយ បើរូបណាពុំសុខចិត្ត ឲ្យទៅប្តឹងសាលាណាទៀតចុះ ។ ឯភេព

ទាំងពីរ កាលណាបើយើងព្រាចចែកវាយយកភាគកណ្តាលអស់ដូច្នោះ ក៏
 តូចចិត្តនឹកស្តាយចំណីរបស់ខ្លួនពន់ពេកណាស់ ទើតភេពទិកទាក់ទើដល់បាន
 កន្ទុយត្រីនោះ ពុំសុខចិត្តខ្លាំង គិតថាកន្ទុយត្រីនេះមានសាច់ក៏តិច សាច់
 សោតក៏តិចជាតិ ស៊ីខាងក្បាលពុំបាន សាច់ក្បាលទើសេសជាង ឥឡូវ
 ចែកកាត់ក្តីឲ្យទៅខាងភេពទិកជ្រៅហើយ អញ្ជូននេះ យើងព្រាថាចាញ់
 ប្រៀបគេខ្លាំងណាស់ បើដូច្នោះ មានទើតនាំនឹងភេពទិកជ្រៅថា "អ្នក
 ឯងទើស្វែងមុជខាងទិកជ្រៅ ក៏បានព្រោះយើងខាងទិកទាក់នៅស្នាក់
 ទើបចាប់ត្រីនេះបាន មួយសោតក្តីនឿយក្តីលំបាកនោះ នឹងលើសគ្នា
 ក៏ទេ នឿយដូចគ្នា អើហេតុអ្វីអ្នកឯងក៏បានសាច់ខាងក្បាល មាន
 ទម្ងន់ជាងសាច់កន្ទុយយ៉ាងនេះ សាច់ក្បាលនោះ គួរបានមកយើងខ្លះ
 ទើបត្រូវ បើអ្នកឯងមិនទើបឯឲ្យយើងទេ យើងនឹងប្តឹងតទៅសាលា
 ឯទៀត ឲ្យលោកចែកតាមច្បាប់ម្តងទៀត" ។ ឯភេពទិកជ្រៅក៏ឆ្លើយ
 ថា "បើអ្នកឯងមិនសុខចិត្ត ចង់ទៅប្តឹងឯណាទៀតក៏ទៅចុះ ស៊ីឲ្យ
 អស់ក្បាលអស់កន្ទុយខានស៊ីទាំងអស់គ្នាទៅចុះ" ។

ឯភេពទិកទាក់ ក៏ទៅកាន់សំណាក់ទើនខ្លាត្រី ដល់ហើយក៏ចូលទៅប្តឹង
 តាមទេវ្យឯទើដល់ភេពទិកជ្រៅ មិនចែកទើបភាគក្បាលត្រីឲ្យនោះ
 សព្វប្រកាស ។

ឯខ្លាត្រីបានឮដូច្នោះ ក៏តបថា "អើចចកកាត់ចែកឲ្យយ៉ាងនោះ មិនត្រូវតាមច្បាប់ក្នុងមាត្រាចូលហ៊ុនគ្នាទេ ច្បាប់ចូលហ៊ុននោះត្រូវ តែចែកឲ្យស្មើភាគគ្នានិងកាត់យល់ដោយផ្លូវច្រើន ផ្លូវនាក់នោះឯណា ក៏បានព្រោះក្តីនឿយ ក្តីលំបាកចុះកម្លាំងដូចគ្នា ទើងនេះត្រូវថ្លឹងដោយប្រាជ្ញទើបគួរទើបសមគ្នា និងផ្លូវយុត្តិធម៌បាន" ថាហើយខ្លាត្រី ក៏លើកយកប្រាជ្ញមកតាំងហើយយកក្បាលត្រី ដាក់លើអ៊ុយម្ខាង យកកន្ទុយត្រីដាក់លើអ៊ុយម្ខាង តាំងថ្លឹងមើលដោយទម្ងន់ប៉ុង។

ឯក្បាលត្រីដោយមានផ្លូវធំក៏ធ្ងន់ចុះ ខ្លាត្រីក៏ថា "អះអា ខាងនេះមានទម្ងន់ជាង ត្រូវយកសាច់ចេញខ្លះទើបបាន" ថាហើយ ក៏លូកយកក្បាលត្រីចេញចាក់អ៊ុយហើយឱនខាំស៊ីត្រង់សាច់អមក ហើយដាក់ទៅថ្លឹងទៀត ថ្លឹងទៅខាងក្បាលស្រាលបះទៀងខាងកន្ទុយក៏ធ្ងន់ចុះ។ ខ្លាត្រីក៏ថា "អះតា ខាងនេះចាស់ជាងត្រូវយកសាច់ចេញខ្លះ"។ ថាហើយក៏លូកយកកន្ទុយចេញចាក់អ៊ុយ ហើយឱនខាំស៊ីសាច់ខាងគល់កន្ទុយនោះ ហើយដាក់ថ្លឹងទៀតថ្លឹងទៅខាងកន្ទុយស្រាលបះទៀងខ្លាត្រីក៏លូកយកក្បាលមកខាំស៊ីហើយដាក់ថ្លឹងទៅទៀត។ ខ្លាត្រីថ្លឹងត្រី ក៏ក្លែងមិនឲ្យស្មើ ចេះតែស៊ីទៅស៊ីមក ទាល់តែអស់សាច់ទើបនៅតែផ្លូវទាំងសងខាង ទើបថ្លឹងឯក្រោយឲ្យស្មើបានហើយក៏ដាក់ចុះចាកត្រី

ដូ ហៅភោទាំងពីរថា "ចៅឯងទាំងពីរចូរមើលចុះយើងថ្លឹងចែកនេះ ត្រូវដោយយុត្តិធម៌ល្អហើយ តាមចិត្តចៅណាយកភាគខាងណាក៏មកយកចុះ ភាគទាំងពីរនេះមិនលើសមិនខ្លះទេ"។ ឯភោទាំងពីរបានឃើញកិរិយាខ្លាត្រីក៏ក្លែងស៊ីសាច់អស់ខាងក្បាលនៅតែរលា ខាងកន្ទុយនៅតែចុងដោយ និងយកទៅអាស្រ័យពុំបានដូច្នោះ ក៏កើតខឹងចិត្តស្តាយគំនិត ប្រព្រឹត្តខុស លុះទៅដោយក្តីលោភចង់បានតែឯង មិនទើបឯបទអ ឲ្យស្រីយ ក្តីសាមគ្គីនិងគ្នាកើតខឹងថ្លឹងផ្តល់ទាល់តែអស់ស្បៀង ទៀងខ្លួន ភោទាំងពីរក៏តវិប្បដិសាវី ទំព្រកក្តីខ្លួនធ្វើខុសក៏តក្តីក្តៅក្រហាយ ហើយក៏បោលចំទីណាខ្លួនទៅកាន់លំនៅទីនអាត្មាទីទីទេ។ ហោង។ ទើងនេះ អញ្ជើញប្រាជ្ញមានបញ្ញាពិចារណាទៅចុះ។

ភោទអើយភោទីរ ខេះខឹងមមីរ ទើបកក្តីសាមគ្គី ព្រោះលោភលាភ ឯង មិនទើបចែកគ្នា ទៅថ្លឹងដល់វា ចចកឲ្យចែក។ ធម្មជាតិចចក ជាសត្វទំននក(១) វាយយកចំទីណា កណ្តាលសាច់ច្រើន ចំទើនអ្នក ទើបក ចុងដើមបំទើបក បានភោទ្យហា។ ក្រោយភោចោទខឹង ពាំត្រី ទៀតណា ខ្លាតាំងប្រាជ្ញ ថ្លឹងផ្លូវភ្នកត្រា ទំរាំស្មើគ្នា នៅសល់តែផ្លូវ។

ចប់ តំរាចៅក្រមកោង ជាគតិទី ៦៥។

(១) គួរតា "លោក"

ទៀងបុរសម្នាក់ស្លាប់ទៅក៏តជាហង្សមាស

មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ នៅក្នុងនគរពោធិសីព្រាហ្មណ៍នោះលុះធ្វើកាល
កិរិយាស្លាប់ទៅ ក៏តជាសុខុម្ពុយ នៅក្នុងព្រៃពិមពាន្ត
ហង្សមាសនោះនព្វកជាតិកំណើតខ្លួនបានដឹងថា នាងព្រាហ្មណ៍ជាប្រ
ពន្ធខ្លួន និងនាងផិតាទាំងឡាយ ជាកូនខ្លួនដល់ខ្លួនក្តីក្រីក្រតោកយ៉ាក
លំបាកទុក្ខត រកស៊ីដោយការបំរើស៊ីឃ្នុល គេដូច្នោះ ក៏ក៏តចិត្តអាណិត
តដល់ប្រពន្ធច្រែកពេក ទើបហើរមកកាន់ផ្ទះកូនប្រពន្ធនោះហើយ
និយាយប្រាប់ទៀងខ្លួនជាស្វាមីជាបិតាស្លាប់ទៅក៏តជាសុខុម្ពុយ
មកនេះដើម្បីនឹងជំនុះស្លាបមាស ១ ២ ឲ្យកូនប្រពន្ធយកទៅលក់
ចិញ្ចឹមជីវិតកុំឲ្យកូនប្រពន្ធធន់ទៅធ្វើការស៊ីឃ្នុល គេឡើយ ហង្ស
ប្រាប់សេចក្តីសព្វប្រការហើយ ក៏ជំនុះស្លាបមាស ១ ឲ្យទៅនាងផិតា
ហើយផ្តាំថា បើកូនប្រពន្ធលក់ស្លាបមាស ១ នេះចាយអស់ក្នុងកាលណា
សឹមយើងមកជំនុះឲ្យក្នុងកាលនោះទៀត ផ្តាំហើយហង្សមាសក៏លា
កូនប្រពន្ធហើរទិលទៅកាន់លំនៅទីនគរពោធិសីព្រាហ្មណ៍ ព្រះព្រះពិមពាន្ត
ទិញហោង។

ឯនាងព្រាហ្មណ៍និងផិតាទាំងឡាយ ចាប់ដើមពីបានស្លាបហង្សមាស
លក់ចំណាយចាយចិញ្ចឹមជីវិតមក ក៏ទើបទៅធ្វើការស៊ីឃ្នុល អ្នកឯណា

ខុស្សាហ៍សន្សំប្រព្រឹត្តបានឡើងជាអ្នកមានគ្រាន់បើ ឯសុខុម្ពុយហង្ស
នោះ ទើតមកជំនុះស្លាបឲ្យគ្រប់ពេល លុះចំណេញតមក នាងព្រាហ្ម
ណ៍ក៏តលោភចេតនាប្រាថ្នាចង់បានចង់មានអាប ទើបនិយាយនឹងផិតា
តាអាត្មាថា "កូនអើយ! យើងមានប្រាក់ចាយបាយស៊ី សព្វថ្ងៃនេះក៏
ព្រោះហង្សជាបិតានាងឯង មកជំនុះស្លាបមាសឲ្យយើងក្នុងកាលម្តង
ៗ ប្រសិនបើហង្សមិនមក យើងនឹងបានអ្វីចាយទិញដូរវត្ថុអាស្រ័យ
តទៅ ហេតុនេះម្តាយយល់ថា បើហង្សនោះមកក្នុងថ្ងៃណា យើងនឹង
នាំគ្នាចាប់ដកយកស្លាបយកទោមឲ្យអស់សីង ទុកជាទុនបានច្រើន
ទៅមុខទើតម្តង កុំឲ្យមានក្តីភិតភ័យនិងក្តីក្រតទៅទៀត"។

ឯនាងផិតាទាំងឡាយ ឮម្តាយបបួលដូច្នោះក៏ហាមម្តាយថា "ការទើដ
លទើមឯងគិតនេះ មិនត្រូវទេយើងជាកូនមិនព្រមធ្វើតាឡើយ"។
ថ្ងៃមួយសុខុម្ពុយហង្សមកកាន់ផ្ទះ ដើម្បីនឹងជំនុះស្លាបឲ្យឯនាងព្រាហ្មណ៍
ក៏ស្រដីល្អងលោមសំណេះសំណាលនឹងហង្សនោះដោយមាយា បានជិត
ហង្សកាលណាក៏ចាប់ហង្សនោះជាប់ហើយសង្កត់ដកយកទោមស្លាប
កន្ទុយ ហង្សនោះទាល់ទើតអស់សីតសល់ ហង្សនោះបានក្តីទុក្ខទេវទនា
ដោយគេដកស្លាបពន់ពេកណាស់ ខំចម្រះលូនចូលទៅក្នុងទីមាន
វបាំងបាំងខ្លួនទៅបាន ឯទោមស្លាបទាំងឡាយ ក៏ក្លាយជាពណ៌សដូច

ស្លាប់កុកទាំងអស់មេព្រាហ្មណ៍យកទៅលក់ឲ្យគេ ក៏ពុំមាននរណាត្រូវ
ការទិញយកឡើយ ។

ឯហង្សនោះទ្រាំទុក្ខទេវនា នៅត្រាទើតទោមថ្មីដុះឡើងហើនបានក៏
ហើនទៅកាន់ព្រហ្មមពាន្ត ពុំបានមកកាន់ផ្ទះនាងព្រាហ្មណ៍នោះទៀត
ឡើយ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនោះមក នាងព្រាហ្មណ៍នោះខាតលាភគឺពុំមាន
អ្វីលក់ដូរទើបកបាយដូចកាលថ្ងៃមុនៗ នោះទៀតឡើយក៏ធ្លាក់ខ្លួនជា
ស្រីទុរគតនិញហោង។

ទ្រីងនេះ បានគតិដល់បុគ្គលមានក្តីមហិច្ឆតាប្រាថ្នាបានច្រើនទើត
ម្តង ក្តីលោភនោះនាំឲ្យខាតលាភនិញ ព្រោះអំពើហួសប្រមាណក្នុង
កាលលាភនឹងឲ្យដូចអ្នកចេះផ្លែឈើដំណាំ គឺកាប់ទើមកនលើឯបូសគល់
អស់ទើតម្តង បុគ្គលប្រថ្នាលាភ លើសកាលកំណត់មិនសន្សំមៗទៅតាម
កាល លោភចង់បានឲ្យច្រើនទើតម្តង លោភនោះនឹងខាតនៅត្រីមនោះ
ពុំបានឲ្យផលតទៅទៀត ដូចនាងព្រាហ្មណ៍លោភដកទោមហង្សបង់
លាភនិញនោះឯង។

ទ្រីងបុរសចិញ្ចឹមមេមាន់

មួយទៀត និទានចៅបុរសម្នាក់ចិញ្ចឹមមេមាន់ដើម្បីយកពងលក់
មេមាន់នោះលុះដល់កំណត់ពង ក៏ពងក្នុង១ ថ្ងៃមួយៗ ទ្រីងទៅតាម

ធម្មតាឯចៅម្ចាស់មាន់លោភចង់បានច្រើនទើតម្តង ក៏ចាប់មេមាន់នោះ
មកនីតយកពងឲ្យអស់ទើតម្តង ឯពងខ្ចីពងចាស់ទាំងឡាយក៏ទើបកស្តិរ
ខ្ទេចខ្ទី ដោយទើងចៅនោះនីតប្របាច់យ៉ាងខ្លាំង ទាំងមេមាន់លោភផង
នៅពុំបានក៏ស្លាប់និរាសបង់ក្នុងកាលនោះឯង ចៅម្ចាស់មាន់ ក៏បងលាភ
នៅត្រីមនោះឯង។ បុគ្គលបន្ទាន់ចង់មានឆាប់មិនធ្វើតាមសណ្តាប់
សន្សំមៗ ទៅបំបោលទើតម្តងការនោះមិនស្ថាពរចិត្តចេះចេះកាល
ឡើយ សឹងធ្លាក់នៅក្នុងកាលនិរាសនិញហោង។ មួយទៀត បុគ្គល
ទៀនសូត្រនិជ្ជាអ្វីៗ ហើយបន្ទាន់ចង់ឆាប់ក្តីបុគ្គលទើស្វងទ្រព្យបន្ទាន់
ចង់ឆាប់ក្តី បុគ្គលទ្រីងភ្នំ បន្ទាន់ចង់ឆាប់ បុគ្គលសេពកាមគុណ បន្ទាន់
ចង់ឆាប់ក្តី បុគ្គលខឹងរហ័សក្តី បុគ្គលទាំង៥ពួកនេះ សឹងបាត់ធ្លាក់នៅ
កណ្តាលផ្ទៃទ្រី ទៅមិនដល់ត្រើយឡើយ។

បទហាមការបន្ទាន់ ការរហ័សនេះមានក្នុងបទបាលីក្នុងលោកនីតថា

- ដូច្នោះ ៖ សិរេ សិប្បំ សិរេ ធនំ
  - សិរេ បព្វតមារុយ្ហិ
  - សិរេ កាមស្ស កោធស្ស
  - សិរេ បព្វិតុលោ ឥមេ
- ទីប្រថា ទៀនសិល្បកុំនានបន្ទាន់ព្រាបទើស្វងទ្រព្យសន្សំកុំខំខ្លាំង

ឡើងភ្នំសន្ធិមកុំប្រណាំង សេពកាមកំលាំងកិច្ចខ្លាំងឃោរឥតច្បា
កុំឲ្យស៊ុនកាមគុណទាំង៥ មាត្រា សន្ធិមតិច្បាមើលកិរិយាលោកថា
សន្ធិមកុំបំបោល ។

(បទ) ហង្សអើយហេមហង្ស ហើរទៅស្រោចស្រង់ ភរិយាផិតា
ជំនុះស្លាបឲ្យដោយក្តីមេត្តា មិនគិតកលថា ភរិយាលោកធំ ។ លោក
លន់លើសកាល មិនដើរកណ្តាល សន្ធិមសន្ធិ ដកអស់ទែតម្តង គុវរាង
ទាំងគុម្ព រំលើងរំល រំលាយលោកលាញ ។

ចប់តម្រាប្រាថ្នាសរាន់បន្ទាន់ខ្លាំង ជាគតិទី ៦៦។

ទ្រឹងចចកចេះមន្តម្យ៉ាងហៅបឋវិជយ

លើកពលសត្វទៅដណ្តើមយកនគរពារាណសី

មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ចេះមន្តវិជ្ជាវិសេសហៅថាបឋវិជយមន្ត ថ្ងៃមួយ
ព្រាហ្មណ៍នោះចូលទៅក្នុងព្រៃភ្នំ ហើយទៅអង្គុយលើខ្នងសិលាថ្មដា
មួយ តាំងស្វាធាយាយសូត្រនូវបឋវិជយមន្តនោះ លុះចប់ហើយក៏
វិលទៅកាន់គេហដ្ឋាននៃអាត្មាវិញ ក្រោយនោះមិញ មានសត្វចចក
មួយដេកនៅក្នុងរូងថ្ម បានឮបឋវិជយមន្តដែលព្រាហ្មណ៍សូត្រស្វាធា
យនោះ ក៏ចាំចេះស្តាប់បានព្រោះស្តាប់ចំណាន អំពីជាតិមុនមកធ្លាប់
ទើតជាព្រាហ្មណ៍ចេះមន្តនោះឯង ។

ចចកនោះកាលណាចេះចាំមន្តនោះហើយក៏តាំងស្វាធាយាយមន្ត
នោះឡើយ មន្តនោះមានអំណាចអាចហានក្បួនវិញ បណ្តាពួកសត្វចតុ
ប្បាទទាំងឡាយមានរាជសីហ៍សីង្កតោ គោ សេះ ដំរី ក្របី ខ្លា ប្រើស
ក្តាន់ជាដើម សឹងខ្ជបខ្ជាចអំណាចមន្តនោះមហិមានាំគ្នាមីតមូលចូលមក
ចោមទោមជាយសបរិវាវ ឯចចកនោះក៏កើតមានៈ ស្រវឹងយសលើក
កំពស់តាំងខ្លួនជាស្តេចសម្រេចកាវ ហៅថាព្រះបាទសព្វទាវរាជ មាន
អំណាចលើសសត្វចតុប្បាទក្នុងលោកិយ ហើយតាំងមេចចកមួយជា
អគមហេសី ថ្វាយនាមជាព្រះសិក្ខាលីទេវីជាគាប់ហ្មធុទីយនៃស្តេច
សព្វទាវរាជនោះឯង ។

លុះនៅយូរបន្តិចមក ចចកនោះកើតលោភចេតនាប្រាថ្នាចង់បាន
សម្បត្តិក្នុងនគរពារាណសី ដើម្បីនឹងកំចាត់ពួកមនុស្សទាំងអស់នោះ
ឲ្យរត់ចេញចាកស្រុកហើយអាត្មាឯងនឹងយកនគរនោះ តាំងសោយ
រាជ្យចចកនោះគិតដូច្នោះហើយ ក៏ហៅពួកសត្វចតុប្បាទទាំងឡាយ
មកជាមួយពលសកលយោធា ហើយឲ្យដំរីពិរដើរទន្ទឹមដូចជាទីមនីម
មួយ ឲ្យកេសររាជសីហ៍ឡើងយេនជាន់ខ្នងដំរីទាំងគូរនោះ អាត្មាឯង
ក៏នាំនាងសិក្ខាលីទេវី ជិះលើខ្នងនៃកេសររាជសីហ៍នោះ ហើយឲ្យ
ពួកពលដើរជាក្បួនព្យូហ៍ទីព លើកទៅចោមទោមព័ទ្ធនគរ...

ពោធិណសី ។ ឯពួកសត្វទាំងឡាយ ប្រឆាយគ្នាដើរជាក្បួនពីទ្វេនគរ
 ពោធិណសីដេរដាសពាសពេញ មានចម្ងាយចេញទៅ១២យោជន៍
 ដោយជុំវិញ ទើបស្តេចសព្វទាមរាជឲ្យនាំសាវ ចូលទៅទូលស្តេច
 ពោធិណសីថា "យើងទ្រង់នាមសព្វទាមរាជ ជាចមពលលើពួកសត្វចតុ
 ប្បាទទាំងឡាយ លើកពលសត្វមកនេះដើម្បីនឹងយកក្រុងពោធិណសី
 នេះជានិរតបស្តេច ថាបើស្តេចពោធិណសី នឹងចង់តតាំងប្រណាំងប្រឡង
 ឬទ្ធិនឹងយើងក៏ឲ្យទ្រង់បក្បួនទី៣ លើកចេញមកច្បាំងក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះ ឬមួយមានចិត្តខ្ពស់ខ្ពស់អំណាចយើង មិនហ៊ានប្រឡងតែជំនែ
 ទេក៏ឲ្យស្តេចពោធិណសីបើកទ្វារនគរចាំទទួលយើងទាំងចូលទៅក្នុង
 កាលឥឡូវនេះឯង" ។

ឯបណ្តាលមហាជនទាំងឡាយ មានស្តេចជាដើមកាលបើឃើញពួក
 សត្វចតុប្បាទទាំងឡាយ លើកមកចោមព្រះនគរមានសភាពដូច្នោះ
 ក៏សឹងភិតភ័យតក់ស្លុត នាំគ្នាភ័យខ្លាចទ្រង់ផ្ទះទ្រង់ប្រាសាទ បិទទ្វាររបង
 ទ្វារកំទែងទ្វារផ្ទះទីទីទេ។

ឯស្តេចពោធិណសី ក៏ឲ្យប្រជុំនាម្មីនមុខមន្ត្រីពិភាក្សាការតតាំងនឹង
 ទី៣ស្តេចចចកនោះ កាលណោះមានបុរោហិតម្នាក់ជាអ្នកមានសតិ
 បញ្ញាក្រាបទូលថា "ធម្មតាកងទី៣សត្វតិរច្ឆាននេះ វានឹងមានគ្រឿង

ស្រ្តាវុធី ក្រៅអំពីស្នែងចង្កូមធម្មញ្ញក្រញាំដើងវាទោះក៏ទេ
 ឬអាងឬទ្វារភាពទេទ្វារមនីជ្ជាម្យ៉ាងទេដឹង? បើដូច្នោះចាំទៅ
 និយាយមើលកលកាវវាសិន ជាវាមានប្រទ្ធិយ៉ាងណា បានជាវាភ្លាហាន
 ហ៊ានមកធ្វើសឹកនឹងយើងជាមនុស្សនេះ" ទូលហើយរាជបុរោហិត
 នោះទ្រង់ទៅលើបមកំទែងជាស្ថានខ្ពស់ ហើយទ្រែសកសួរថា "ទី៣
 ស្តេចសព្វទាមរាជ, អ្នកមានអំណាចគង់លើខ្ពងកេសររាជសីហ៍ មាន
 ជំនិះជាពាហនៈរងខាងក្រោម ជាចមពលលើពួកសត្វចតុប្បាទ លើក
 ព្យូហៈមកមានទំហំ ១២ យោជន៍ដើម្បីមកច្បាំងនឹងយើងជាជាតិ
 មនុស្សនេះ តើអ្នកមានគ្រឿងស្រ្តាវុធីខ្លះអាចយកជ័យជំនះ
 យើងជាជាតិមនុស្សនេះបានហៈ? ។

ឯស្តេចសព្វទាមរាជ ក៏ឆ្លើយតបទៅថា "យើងមិនចាំបាច់មានអាវុធី
 អ្វីនាំឲ្យពិបាក និងចាក់និងកាប់នោះទេយើងមានទ័ពអាវុធីវិសេសមួយ
 យ៉ាង គឺកេសររាជសីហ៍ ជាព្រះទីនាំងយើងនេះ យើងនឹងប្រើឲ្យទ្រែស
 កជាស្រែមកសីហនាទកាលណា បណ្តាលមនុស្សទាំងឡាយក្នុងព្រះ
 នគរនេះ ក៏នឹងវិនាសស្លាប់ទាំងអស់ជាម្តង នគរនេះហោងក៏នឹងធ្លាក់
 នៅក្នុងកណ្តាប់ទ័ងទ័នយើងនេះឯង។

ឯបុរោហិតបានឮដូច្នោះ ក៏ចូលចិត្តបាន ទើបនិយាយអង្វរទៅថា

"អើមហារាជ ការនេះយើងស្តាប់បានហើយ ទើបយើងចូលទៅទូល
ព្រះបាទ អ្នកជាម្ចាស់យើងឲ្យទ្រង់ប្រជ្រាបសិន ជាស្តេចនិងព្រមលើក
រាជសម្បត្តិថ្វាយដល់មហារាជ ឬនឹងគិតប្រឹក្សាយ៉ាងមេចទៅទៀត
ថាហើយរាជបុរោហិតនោះ ចុះចាកបីមម្ពីម្ពាចូលទៅទូលស្តេចពារា
ណសី តាមសេចក្តីនោះហោង។

ឯស្តេចពារាណសីបានប្រជ្រាបហេតុដូច្នោះ ក៏ភិតភ័យស្តេចព្រះហឫ
ទ័យ ទើបទ្រង់ប្រឹក្សាការនោះនឹងបុរោហិតទៀត បុរោហិតក៏ទទួល
អាសា ទើបចាត់អាមាត្យឲ្យយកស្ករចន់ទៅវាយ ប្រាមប្រាប់អស់អ្នក
នគរ ឲ្យយកសំឡឹកធុនឬសំពត់ចុកត្រចៀកទាំងអស់គ្នាដោយហោច
ទៅទើបសត្វចិញ្ចឹមមានទីឆ្កែជាដើម ក៏ឲ្យចុកត្រចៀកទាំងអស់។

បុរោហិតនោះ ចាត់ការរក្សាជីវិតអ្នកនគរស្រេចហើយ ក៏ទ្រង់
ទៅលើបីមទៀត ហើយនិយាយចំអកឲ្យស្តេចចចកនោះថា ទីហ
ចៅមពលសត្វចតុប្បាទអើយ អ្នកឯងអ្នកថានឹងឲ្យកេសររាជសីហ៍
ទើបស្រក ដើម្បីនឹងឲ្យវិនាសដល់ពួកមនុស្សនោះយើងយល់ថា រាជសីហ៍
គង់មិនស្តាប់ពាក្យអ្នកឯងជាប្រាកដ។ ឯស្តេចចចកលុះឮពាក្យបុរោ
ហិតថាដូច្នោះក៏កើតមានទង្វើខ្លាំង តាំងទទោកដើងឲ្យសញ្ញាដល់
កេសររាជសីហ៍ក៏ទទួលបង្គាប់ មុននឹងទើបស្រកនោះរាជសីហ៍ ក៏តាំង

ជាន់ទើបជ្រងងដើងទាំងបួនខ្ជាប់លើខ្នងដំរីទាំងពីរ ហើយទើបស្រកដោយ
សទ្រីមកយ៉ាងខ្លាំងឡើងសម្លេងនោះ ក៏លាន់ខ្ជាប់ទៅលើត្រចៀក
ទើបសត្វទាំងឡាយ មានដំរីជាដើមក៏ទើបក្រតចៀកដួលចុះស្លាប់
វិនាសពាសពេញលើផែនដី ឯដំរីព្រះទីនាងទាំងពីរក៏ដួលច្រទាមចុះ
រាជសីហ៍នោះក៏ធ្លាក់ទៅដល់ទីផែនដីឯស្តេចសព្វទាស់រាជ នឹងសិក្ខាលីជា
មហេសី ក៏ធ្លាក់ទៅក្រោមពោះដំរី ដួលសង្កត់ស្លាប់ទាំងពីរប្រាណ
នៅក្នុងស្ថាននោះឯង។

សត្វទាំងឡាយ សឹងវិនាសទាំងអស់នៅសល់ទើបកេសររាជសីហ៍
មួយរាជសីហ៍នោះយើញពួកខ្លួនស្លាប់អស់ហើយ ក៏ភិតភ័យទើបបា
លបោះផ្លោះទៅកាន់ទីព្រៃព្រះហិមពាន្តវិញហោង។

ឯបុរោហិតនោះ លុះបានយើញទីពេលសត្វដល់នូវក្តីវិនាសដួលស្លាប់
ពាសពេញដូច្នោះហើយ ក៏ចុះចាកបីមភាគបន្ទាយ ម្ពីម្ពាលីលាទៅទូល
ស្តេចពារាណសី តាមសេចក្តីនោះសព្វប្រកាសហើយឲ្យអាមាត្យយក
ស្ករជ័យ ទៅវាយប្រកាសប្រាប់ដល់ពួកអាណាប្រដាជនក្នុងព្រះនគរ
ឲ្យបើទ្វារកំទើបចេញទៅទើបយកសពសត្វទាំងឡាយនោះមក
ធ្វើជាភក្សាហានតាមក្តីប្រាថ្នា។

ឯអ្នកនគរទាំងឡាយ កាលបើបានដឹងបានឮសេចក្តីដូច្នោះ ក៏នាំគ្នា

បើកទ្វារព្រះនគរចេញទៅទើសយកសពសត្វទាំងនោះ មកចំអិន
ជាភក្សាហានទីទីទេ សាច់នោះច្រើនណាស់អ្នកខ្លះក៏នាំគ្នាធ្វើផ្លែកធ្វើ
ចេញតហាលទីថ្ងៃទុកអាស្រ័យទៅមុខទៀត តាមក្តីប្រាថ្នាទើនអាត្មាទីទីទេ
ៗមានព្រះកាលនោះហោងៗ

ទើវីងយើងចេះធ្វើសាច់ចេញសត្វសព្វទីថ្ងៃនេះអាចាទ្យពោលថា
គឺចេះអំពីកាលមនុស្សអ្នកពារណាសីធ្វើចេញសត្វនោះឯង គួរចូល
ចិត្តហោងៗ

ទើវីងនេះ បានគតិដល់អាមនុស្សចេះសិលនិទ្យាគម សំទីដងបញ្ចុះ
បញ្ចូលអ្នកក្រៅអ្នកទីព្រា បង្កឡើងជាកងទ័ព តាំងក្បួននិងម្ចាស់ទីផែន
ដីដូចយ៉ាងអាចាទ្យស្វា អាចាទ្យសុក អាចាទ្យប្រជា អាពោកំបោរ អា
សៅសិល្បនោះឯង គួរចូលចិត្តចុះៗ

ឯកំលាំងប្លូទីសិល្បនិទ្យាគមនោះ ជួយបានទើតមួយគ្រាៗជានបស់
ប្លូទីឃានលោកិយ និងទៅឃ្នះម្ចាស់ទីផែនដី ទើដល់លោកមានបុណ្យបាន
មីបានកសាងការកុសលមកអំពីព្រាងនោះ ឯណាបាន ហើយសិល្ប
នោះអាស្រ័យតាំងនៅបាន ក៏ព្រោះមានបញ្ញាអាចពិចារណាមើល
កល មើលការណ៍ផង ទើបនុ៎ងទើវីងទៅបានដូចយ៉ាងស្តេចចកមាន
ទើតប្លូទី ទើតតបញ្ញាមិនដឹងជាអាសនាទើដល់ខ្លួនជិះនោះវ៉ានិងជាអាវុធ

សំលាប់ខ្លួននិញ បាននូវក្តីបរាជ័យស្លាប់ខ្លួនឯងដូចសំទីដងមកនេះ
ប្រាជ្ញមានបញ្ញាគួរពិចារណាតាមតំរាងនេះទៅចុះៗ

ចអើយចចក ចចើងចង់យក សម្បត្តិមនុស្សលោក ខ្លួនជាតិវិញ្ញាណ
មិនមានប្រយោគ ទៅអាងសិទ្ធិជោគ ជ័យមន្តទេវទ្យាៗ ច្រើនរាជសីហ៍
ទើស្រក មនុស្សផងទើបក្រតច្រៀកមរណា មិនដឹងសីលសីល្អទីនាំឯអាត្មា
ក្រតឡប់ទើប្រជា នាំទុក្ខលើខ្លួនៗ ពាលអើយពាលពិត ទៅអាងទើត
ប្លូទី មិនគិតឲ្យឆ្កួន មើលយល់ទើតឆ្ងាយ ទើវីងអាយជិតខ្លួន មិនយល់
កលក្បួន ស្លាប់ដោយក្បាច់ឯងៗ ធម្មតាប្រាជ្ញប្រាយ យោគយល់ជិត
ឆ្ងាយ យល់ខ្លីយល់ទើង យល់ការគួរធ្វើ ឬការគួរទើល ទើបលោក
ចាតទើបង ការនោះមិនបងៗ

ចប់តំរាឡើងមានតំកើងយស ជាគតិទី ៦៧១

ទើវីងនន្ទកយក្សជាអ្នកវក្សាខ្លោងទ្វារព្រះសីសុវរ
មានយក្សមួយឈ្មោះនន្ទកៈ ជាអ្នកវក្សាខ្លោងទ្វារទាំងព្រះសីសុវរ
ក្បាលទំពេក សក់មាននៅទើតជាយទើត្រង់ជាទើនាំឲ្យអស់ពួកទេវទើបុត្រ
ទេវទើតា នាគយក្ខទាំងឡាយចូលចិត្តលេងចំអកចំអន់ទៅទើទ្រង់ៗ ពួក
ទេវទើបុត្រ ទេវទើតា នាគ យក្ខ ទើតឡើងមកគាលព្រះសីសុវរកាលណា សឹង
នាំគ្នាទះក្បាល ត្បកក្បាលនន្ទកៈនោះហើយសីលចំអកចំអន់លេង

ទៅតាមភាសា ហើយទើបចូលទៅគាល់ព្រះឥសូរឯក្នុងព្រះរាជមន្ទីរ
ទីតាំងនេះសព្វពុករលួយមក ។

ឯនន្ទកៈនោះ ជាយក្ខតប្រទេសចេញត្រូវពួកទេវតា ទះក្បាលត្បូង
ក្បាលដូច្នោះក៏ខឹងចិត្តគិតថា បណ្តាពួកទេវតាទាំងឡាយទើបដល់មាក់
ងាយអញយ៉ាងដូច្នោះក៏ព្រោះអញជាអ្នកថែទាំទាប ឥតប្រទានភាព
ដូចគេ បើដូច្នោះគួរអញចូលគាល់ សូមពន្យល់ព្រះឥសូរជាម្ចាស់ឲ្យព្រះ
អង្គប្រោសប្រសិទ្ធិចង្អុលទិដ្ឋអញ ឲ្យទើបជាចង្អុលទិដ្ឋពេជ្រឡើង
អញនឹងចង្អុលពួកអាអស់នេះឲ្យវាធ្លាក់ទៅព្រះដីចក្រវាឡ ក្រៅ ទើប
សមមុខវា ទើបដល់មាក់ងាយអញត្បូងក្បាលអញនេះគិតហើយនន្ទកៈ
ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះឥសូរ ដល់ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលថា "ខ្ញុំព្រះករុណា
ចូលមកជាបាទី ឥតប្រទានព្រះរាជនាមល្អឆ្ងល់ព្រះបាទនេះ ក៏យូរឆ្នាំ
ណាស់ហើយពុំទើបបានរបស់ព្រះរាជទានអ្វីមួយយ៉ាងឡើយ ឥឡូវ
នេះពួកទេវតាបុត្រ ទេវតា យក្ខទាំងឡាយ គេមាក់ងាយទះក្បាល
ត្បូងក្បាល ខ្ញុំល្អឆ្ងល់ព្រះបាទទីតវល់ពុករលួយ ខ្ញុំល្អឆ្ងល់ព្រះបាទបាន
ក្តីក្តៅក្រហាយពេកណាស់ សូមទានម្ចាស់ប្រោសប្រាណប្រទានពន្យល់ដល់
ខ្ញុំព្រះករុណាបានមួយយ៉ាង គឺប្រោសប្រសិទ្ធិចង្អុលទិដ្ឋខ្ញុំព្រះករុណា
នេះ ឲ្យទើបជាប្រាមពេជ្រសំរេចដោយប្រទេសនឹងចង្អុលពួកអាសា

មាន្យអស់នោះឲ្យវាតែខ្លាត់ខ្លាយទៅឆ្ងាយអំពីកាយខ្ញុំព្រះករុណា នេះ
ទើបខ្ញុំព្រះករុណា នេះ បាននៅធ្វើរាជការបំរើល្អឆ្ងល់ជាសុខសប្ប
យតទៅ" ។

ឯព្រះមហិស្សនាធិបតី កាលបើបានស្តាប់ពាក្យនន្ទកៈដូច្នោះហើយ
ក៏អាណិតនន្ទកៈនោះទើបទ្រង់ចាប់ចង្អុលទិដ្ឋស្តាំនន្ទកៈលើកឡើងសូត្រ
ប្រសិទ្ធិដោយប្រទេសព្រះសយម្បមួយទំពេចឡើង ឯចង្អុលទិដ្ឋនោះក៏ទើប
ជាពេជ្រដូចចិត្តប្រាថ្នាទីនន្ទកៈនោះឯង ។

ឯនន្ទកៈនោះកាលសំរេចក្តីប្រាថ្នាខ្លួនហើយ ក៏ក្រាបលាព្រះឥសូរ
ចេញមកនៅឥតប្រទានដូចប្រក្រតីមុន ហើយតាំងចង្អុលពួកទេវតាបុត្រ
ទេវតា ទើបដល់មកលេងត្បូងក្បាលខ្លួននោះ ឲ្យអណ្តែតខ្លាត់ទៅ
ចក្រវាឡនាយទីតវល់ពុករលួយ ។

ពួកទេវតានាគយក្ខទាំងឡាយ សឹងខ្ទប់ខ្ទាចចង្អុលទិដ្ឋនន្ទកៈនោះ
គ្រប់គ្រាន់ឯនន្ទកៈសោតក៏ចេះទីតចង្អុលមិនថាទេវតាអង្គណាឡើយ
និមិត្តទីតឃើញហោះមកពីចម្ងាយ ក៏ចង្អុលឲ្យធ្លាក់ទៅ ចក្រវាឡទាំង
អស់ ឯពួកទេវតាអស់នោះសឹងភិតភ័យខ្លាចនន្ទកៈគ្រប់ប្រាណពុំហ៊ាន
ចូលមកគាល់ព្រះឥសូរសោះឡើយ ទីជំនុំព្រះឥសូរស្លាត់យើងចាប់ដើម
អំពីទីថ្លៃនោះមក ។

កាន់នោះពុំបាត់ស្លាត់ឡើយ ក៏ព្រះជ្រួតជ្រាបដល់ព្រះឥសូរព្យក៏ចែក
 ក្តីតក់ស្លុតព្រួយព្រះហឫទ័យដោយក្តីតតឃើញថា អាត្មាឲ្យពន់ដល់
 នន្ទ្រៈនោះជាការហួសប្រមាណណាស់ នេះនន្ទ្រៈវាចង្អុលទើតពួកទេវតា
 ក្រៅព្យ ប្រសិនណានន្ទ្រៈវាគិតក្បត់នឹងអាត្មាវាចង្អុលរូបអញកាលណា
 អញក៏នឹងអើយ្យតខ្លាត់ទៅឯចក្រវាឡនាយពុំខាន សម្បត្តិវាជស្ថាន
 អញក្នុងភ្នំទឹកលាសនេះ នឹងបានទៅនន្ទ្រៈវាយកជាន់របស់វាប្រាកដ
 អះ កាន់នេះនឹងស្ងៀមនៅពុំបាន ចាំគិតអានយករូបវាចេញ ទើប
 ក្តីសុខអញនឹងមានតទៅ។ ព្រះឥសូរគិតដូច្នោះហើយ ទើបឲ្យទៅ
 អញ្ជើញព្រះនាគាយណ៍ថាព្រះអនុជចូលមកគាល់ខាងក្នុង។

ព្រះនាគាយណ៍ ក៏ឡើងទៅគាល់ព្រះឥសូរព្យក៏ត្រាស់ប្រាប់ទៀង
 នន្ទ្រៈ បានចង្អុលទើដេព្រជ្ជជាអាវុធិវិសេសនោះសព្វប្រកាន់ ព្រះនា
 យណ៍បានស្តាប់ដូច្នោះក៏ទូលថា ព្រះដេដ្ឋាមានពន់ហើយ មិនពិចារណា
 ឲ្យយល់កាន់អន្តរាយនឹងមានដល់ខ្លួន ឥឡូវនឹងទៅដកទៅស្រូបយក
 វិញ្ញាណក៏បាន ដ្បិតកាន់វាហួសទៅហើយ ដូច្នោះមានទើតតិកទើកខុបា
 យសម្លាប់វាចេញទើបបាន ទូលហើយព្រះនាគាយណ៍ ក៏ទទួលយកអា
 សាទើបបង្គំលាព្រះមហិស្សនាធិបតី ចេញមកខាងក្រៅព្រះរាជមន្ទីរ
 ហើយនិម្មិតកាយទើប្លងកាយក្លាយជាស្រីក្រមុំសមសោភា លីលាទើកក្រាយ

ដើរចូលទៅកាន់សំណាក់ទើនចៅនន្ទ្រៈនោះឯង ដល់ហើយក៏ប្រើប្រូក
 ពាក្យនិយាយទៀងចុងទើភ្នក ដើមទើភ្នក ក្រឡេកគន់មុខនន្ទ្រៈធ្វើអាការ
 ដូចជាស្រីអ្នកលេងគប់ប្រុស ញ៉ាំងនន្ទ្រៈឲ្យស្នេហាក្នុងលោកិយដោ
 យប្រកាន់ទើដេដ្ឋាឯនន្ទ្រៈ ទើបទៅឃើញនាគាយណ៍នាវីគួរជាទី
 ស្នេហានោះ ក៏ពុំដឹងជានាគាយណ៍កាឡា នឹកស្មានថា នាវីពួកវាបំប្រាក
 ដទើបចែកក្នុងចិត្តប្រដៅទី ប្រសូឡាញ់ខ្លាំងក្នុងរូបនាគាយណ៍កាឡា
 នោះហើយក៏ប្រើកិរិយាញញឹមវិកលនិយាយប្រលោមល្អឯលោម
 ដោយពាក្យកំណាព្យឆ្លើយឆ្លងថា "ទើកវំអើយទើកវំស្នេហ៍ទើបទើមក
 ណេះ បងសូមសំណេះសំណាល ផង ទៅណាមកណាណាទើកវំបងរូបចៅ
 គួរចងចិត្តមេ ។ បងអើយបងសួរគួរតបសងគួរស្មាលគួរស្នេហគួរចេ
 តិ ប្តូរមកនេះគឺទើស្នេងវកប្តី ត្រូវចិត្តប្តូរស្រីនឹងវំបង ។ ទើកវំអើយ
 ទើកវំតបកល្យាណ៍ចៅមកទើសប្តីនឹងស្មាលស្នេង ទើសរូបយ៉ាងណាឲ្យន្ន
 ល្អឯ យ៉ាងបងទើគាប់ចិត្តប្តូរទេ ។ ប្រុសអើយប្រុសប្រសំស្រសំប្រិម
 ប្រិយ ប្តូរទើស្នេងវកប្តីចេះវំទេ ចេប្រុសចេះវំបានដូចគេ ប្តូរក៏វំប
 ស្នេហ៍យកជាប្តី ។ មាសអើយមាសមានរូបល្អឯក ត្រង់កាន់វំទើកក្បា
 ចំម្តេចក្តីបងអាចវំបានទេប្តូរស្រី ក្រអូច្នូវស្រីវំទៅវំ សីមបងវំ
 តាមមិនឲ្យខុស បំណាច់ជាប្រុសមានបញ្ញា ទៀនមកពីគ្រូអស់តម្រា

អញ្ជើញកល្យាណំនាំទៅអើយ។

ឯព្រះនាគាយណ៍កាឡា បានឮនន្ទកៈទទួលនាំតាមដូច្នោះ ក៏ទេវកាយ
នាយក្សាច់ចាក់លាតហើយក្នុងចង្កូលទឹកស្អាតចង្កូលចុះចំត្រង់ដើមឆ្នៅ
ទឹកអាត្មា។

ឯនន្ទកៈក៏នាំតាមចង្កូលតាមនិមិត្តទឹកចង្កូលទឹកពេជ្រនោះត្រូវចំឆ្នៅ
កាលណា ឆ្នៅនន្ទកៈក៏បាត់ដួលធ្លាក់ចុះក្នុងទីនោះមួយទំពេច។

ឯព្រះនាគាយណ៍ ក៏ប្រែកាយជានាគាយណ៍ទៀងទៀតតុករ គឺមាន
ហត្ថា៤កាន់ចក្រ ស្ទុះទៅចាប់ក្បាលនន្ទកៈសង្កត់ចុះ ងាចក្រឡើងប្រ
ហារនន្ទកៈនោះឯងឯនន្ទកៈទើបទៅយើញព្រះនាគាយណ៍ដូច្នោះក៏
ទោមទស្សត្រូវចិត្តគិតថា អាត្មាចាញ់ព្រះនាគាយណ៍បញ្ចកបញ្ចេត
ទីបួងជានុបស្សិ៍ឲ្យអាត្មាលុះលង់បង់គំនិត។ នន្ទកៈខឹងខាំមាត់ទើប
ពោលទៅថា "យើងយើងខុសស្ម័គ្រសត្រូវចូលបៀតបៀនបាន ឱព្រះ
អង្គអើយ ឆ្លើយចុះ ធ្វើម្តេចឯងមានទឹកទឹកស្អាត និងទៅតស៊ូនឹងព្រះ
អង្គ ព្រះករុណាបានបើប្រសិនជាទឹកស្អាតដូចគ្នាខ្ញុំមិនទទួលចាញ់
ព្រះអង្គទេ"។

ឯព្រះនាគាយណ៍បានឮពាក្យនន្ទកៈដូច្នោះ ក៏ត្រាស់ថា "ជាតិទន្ទ
យើងទីដ៤ ចៅទឹកទឹកស្អាត ទើបចាញ់យើងបើដូច្នោះ ចៅឯងទៅកើត
នាស្ថានមនុស្សលោកនាយឲ្យមានមុខ១១០ទី២០ចុះយើងចុះទៅកើត

ជាមនុស្សមានទឹកទឹកស្អាត និងតស៊ូគ្នាទៅខាងមុខទៀត"។

ព្រះនាគាយណ៍ត្រាស់ហើយ ក៏ប្រហារជីវិតទឹកនន្ទកៈនោះដោយកង់
ចក្រទិសសហោង។

ដោយឮថា នន្ទកៈនោះមកកើតជាក្រុមពណ៌ស្វាយជាស្តេចយក
នៅកោះលង្កា ព្រះនាគាយណ៍ទើបឯភាគចាករូបចាស់នៅឆ្នេរមហា
សាគរ មកកើតជាអង្គព្រះនាមា បានធ្វើសិកនិងគ្នាជាអធិកខ្លាំងក្រៃ
មានសេចក្តីពិស្តារនៅក្នុងសាស្ត្រាទៀងទាមទេវត្តិណ្ណោះអញ្ជើញ
ទៅមើលចុះ។

ខ្ញុំបាទទាញទៀងដើមទឹកប៉ុណ្ណោះនេះ ដើម្បីយើញជាគតិថា
នន្ទកៈនោះស្លាប់ដោយចង្កូលទឹកស្អាតរបស់ខ្លួន បានគតិបុគ្គលអ្នកប្រាជ្ញ
ព្រោកនិយាយអួតទឹកខ្លួនឯង ចង្កូលទឹកខ្លួនឯងសរសើរទឹកខ្លួនឯង
បុគ្គលណាអួតសរសើរទឹកខ្លួនឯងហើយ បុគ្គលនោះនឹងលុះសេចក្តី
និន្ទាអ្នកដទៃ បានសេចក្តីនិរាសដូចនន្ទកៈនោះឯង ប្រាជ្ញមានបញ្ញា
គួរគិតទៀតចុះ។

នន្ទអើយនន្ទកៈ បានព្រះនាយក ជ្រលក់អង្គុល កើតជាប្រមាមពេជ្រ
សំរេចប្រូទិ ចង្កូលពួកនីករទេពខ្លាត់ខ្លាយ។ ចៅអាងប្រមាមទឹក ឥត
ធារស្រីយ ដល់ទេពទាំងឡាយ កៅដល់សូលី កៅសីចៅហ្វាយ ប្រើឲ្យ
ព្រះនាគាយណ៍ កំចាត់ចៅបង់។ ចៅបង់ជីវិត ព្រោះដោយឥទ្ធិប្បទិ

ភ្នែកភាគរាល់អង្គ ឃើញទឹកត្រជាក់ ចំណីទឹកស្អាត សាច់ត្រូវភ្នែកបង់
ប្រាណព្រោះមិនឃើញ លុះលង់ភ្នែកកាម ទៅទេវតាម នាគាយណ៍
នាំភ្នែក នាំក្បាច់ផ្កាផ្កុល ចង្អុលភ្នែកដង ដួលបាក់ប្រទេស ចៅឯងក្រិណ
ក្រិយ ។

ចប់តម្រាស្តាប់ដោយម្រាមដៃឯងជាគតិទី ៦៨។
ទ្រឹស្តីស្វាព្រាម១ បានមេស្វាអូន១ ជាភរិយា

មានស្វាព្រាមមួយ ទៅបានមេស្វាអូនជាភរិយាស្វាព្រាមនោះនាំ
មេភរិយាចេញចាកពួកស្វាអូនទាំងឡាយទីដែលជាញាតិទៅទីដឹង
ភ្នំ ស្វាព្រាមនោះស្រឡាញ់មេភរិយាទីក្រពេក តាំងថ្នាក់ថ្នមពុំឲ្យ
ទៅទកស៊ីនៅទីឯណាឡើយ ស៊ីទៅចេះទីផ្លូវឈឺឬអាហារឯណាទីដែល
មេនោះចង់ស៊ី ហើយក៏ខុស្យាហ៍នាំមកចិញ្ចឹមភរិយានោះទីតសព្វឲ្យ
ទីថ្ងៃ ដើរទៅដល់ទីស្វាព្រាមនោះឯង ទីថ្ងៃនោះស្វាព្រាមទៅទីស្វា
អាហារឯទីព្រៃភ្នំ នៅទីតមេភរិយាចាំទី ឯមេនោះកាលឃើញស្វាឃ្លា
លជាជាតិខ្លួនមកដល់ដូច្នោះ ក៏កើតភ្នែកស្នេហាស្រឡាញ់ចង់ម្តង
ទេវតាមជាតិខ្លួន ទើបសាកសួរដោយមាយាទៅថា "ទីហអ្នកកំលោះ
អ្នកដើរមកនេះ តើមកអំពីទីស្ថានណា អ្នកមកនេះ តើមានបើប្រាថ្នា
រកអ្វីហៈ? ។

ឯស្វាឃ្លាលបានឮពាក្យមេនោះសួរដូច្នោះ ក៏គិតថាមេនេះជាជាតិ
ជាមួយនឹងអញ អញមកដល់ទីនេះពុំមានស្គាល់នរណាមួយឡើយគួរ
ហើយនឹងនិយាយប្រលោមឲ្យស្និទ្ធទុកជាមិត្តជាញាតិ និងបានជាទីពឹង
ទៅខាងមុខ គិតហើយក៏ពោលតបទៅថា "ឱនាងអើយ! ខ្ញុំនខ្ញុំនេះ
នឹងដឹងផ្លូវទីព្រៃដើរទីស្វាពួកញាតិមិត្តជាជាតិដូចគ្នា ក៏ពុំប្រទះ
នរណាមួយឡើយទើបទីថ្ងៃនេះ ជាបុណ្ណលាភបានមកប្រទះលើ
នាងជាជាតិដូចគ្នានេះ អើនាង! ហេតុម្តេចបានជានាងនៅទីតដឹងអ្នក
ជាប្រុសតែគាត់អញ្ជើញទៅឯណាមួយទៀតនាងជាជាតិស្វាអូនទីតដឹង
នៅដោយទីព្រៃនាមនេះ ហេតុអ្វីមកនៅទីនេះទីតដឹងដូច្នោះ" ។

មេស្វាឆ្លើយថា "ខ្ញុំមានប្តីជាជាតិស្វាព្រាមបានជាតាមកនៅក្នុងទីនេះ
តែទ្រឹស្តីគាត់ទៅទីស្វាពួកអាហារហើយ ចុះអ្នកកំលោះឯងនឹងគិតទៅ
ឯណា? ។

ស្វាអូនក៏ឆ្លើយប្រាប់ថា "ខ្ញុំនេះមិនកំណត់ទេ ចិត្តចង់នៅនាទីនេះ
ទីដើរ ទីតខ្លួនម្នាក់ឯង ពុំមានញាតិមិត្តឯណាមួយជាទីពឹងពាក់អាស្រ័យ
សោះ គិតថាបើមានទីពឹងពាក់អាស្រ័យបាន ក៏នឹងនៅទកស៊ីនឹងគេទៅ
ជាបើពុំមានទេ នឹងវិលទៅលំនៅដើមខ្លួនវិញ ។

ឯមេស្វានោះមានចិត្តស្រឡាញ់ស្វាអូននោះខ្លាំងណាស់ក៏ទទួលពាក្យ

ថា "អ្នកឯងចូរទៅទីខ្ញុំនេះចុះ ទើតអ្នកឯងឆ្លើយថាជាក្មួយខ្ញុំ មកសួរ
 សុខទុក្ខខ្ញុំ យ៉ាងនេះទើប ឥតក្តីសង្ឃឹស ឥឡូវនេះប្តីខ្ញុំទៅទីព្រៃទីស្ងួង
 អាហារពុំទាន់មក បើគាត់មកកាលណាចូលបារាំងឯងហៅគេលោកមាពុះ
 យើងប្រាប់ប្តីយើងថា បារាំងជាក្មួយមកតាមយើង មកសួរយើងទាំង
 ឲ្យចៅឯងនៅជាមួយផង កុំឲ្យប្តីយើងគាត់មានចិត្តសង្ឃឹសសង្រ័យ
 នឹងចៅឡើយ ថាហើយមេស្វាប្រាប់ឈ្មោះម្តាយឪពុកនិងឈ្មោះញាតិ
 សន្តានឯណោះ ឲ្យចៅពានននោះចាំឈ្មោះទាំងអស់ ដើម្បីប្តីសួរសុខ
 ទុក្ខដល់វង្សញាតិនិងប្រាប់ឲ្យត្រូវឲ្យប្តីឡើយចិត្តថា ជាក្មួយខ្លួនខាង
 ប្រពន្ធទើរមន មេស្វាប្រាប់កាននោះស្រេចហើយ ក៏នាំចៅពានននោះ
 ចូលទៅក្នុងរូងភ្នំជាលំនៅខ្លួន ហើយសំរែងកិរិយាមាយាញ្ចាំចិត្ត
 ចៅពាននឲ្យទប់ពុំបាន ចៅពាននក៏ចូលរួមចង្វាសសេពមេម៉ែនិងមេ
 នោះឯងលុះរួចកិច្ចនោះហើយ ចៅពាននក៏ចេញមកខាងក្រៅ។

លុះដល់ពេលល្ងាច ស្វាព្រាមជាប្តីមកដល់មេនោះក៏ធ្វើជាមាយាប្រើ
 កិរិយាដូចជាគេត្រេកអរនិងប្តីក្រែកពេក គឺស្តុះទៅទទួលប្តីហើយស្រដី
 ថា ទីថ្ងៃនេះខ្ញុំនឹកដល់អ្នកណាស់ ព្រោះក្មួយយើងទើបនឹងមកដល់បាន
 ដំណឹងអំពីពួកញាតិយើងថា សុខសប្បាយជាទាំងអស់គ្នាទេ។

ឯស្វាព្រាមពុំដឹងកលមាយាមេប្រពន្ធក៏នឹកស្មានថាមែនពិត ទើបសួរ
 ទៅថា ចុះក្មួយនោះនៅឯណាទៅហៅមកមើលមេស្វាក៏ចេញទៅ

ហៅអាសហាយនោះមក អាទនោះមកក៏សំពះសួរតាមភាសាទើបស្វា
 ព្រាមសួរដំណឹងពីពួកញាតិ ខាងប្រពន្ធនោះតាមក្តីដែលប្រាសមក
 នៅឆ្ងាយ ឯចៅពានននោះក៏ប្រាប់តាមសេចក្តី គឺស្វាព្រាមនោះសួរ
 ដល់ឈ្មោះណាចៅពាននក៏ប្រាប់តាមឈ្មោះនោះពុំឲ្យខុសឡើយ។

ចៅស្វាព្រាមបានឮចៅពាននប្រាប់ឈ្មោះវង្សញាតិត្រូវចំឈ្មោះ
 ដូច្នោះ ក៏អស់ក្តីសង្រ័យឡើយថាជាញាតិខាងប្រពន្ធខ្លួនពិត ទើបនិយា
 យថា "អើក្មួយឯងបានមកដល់ទីយើងនេះហើយ ក៏ចូរទៅសុំនិង
 យើងចុះ បើចង់ទៅស្រុកវិញកាលណាចូរប្រាប់មាពុះផ្លូវទៅ"។

ថាហើយក៏រៀបទីឲ្យចៅពានននោះនៅក្នុងរូងភ្នំជាមួយអាត្មា ហើយ
 ទើតនាំស្វាអូននោះទៅទីស្ងួងរកចំណីទីព្រៃ នាំមកចិញ្ចឹមគ្នាតាមភាព
 ស្វាពាននហោង។ ឯមេស្វានោះក៏លបលាក់សហាយនិងអាស្វាអូននោះ
 ជាប្រក្រតី ចៅស្វាព្រាមជាប្តីពុំដឹងកលមាយានោះឡើយ ដោយកាន
 ទុកចិត្តថាជាញាតិជាក្មួយខ្លួន ឯស្វាទាំងពីរនាំឯងពុំបានរួមសកមសង្វា
 សនិងគ្នាក៏កើតចិត្តស្តុបប្តី គឺនឹងលួចទ្រព្យរបស់ឲ្យបានច្រើនហើយ
 នាំគ្នាវត់ចោលស្វាព្រាម ទៅនៅទីព្រៃនាមវិញ។ មានកាលទីថ្ងៃមួយ
 មេនោះក៏ក្លែងធ្វើជាឈឺពុំសប្បាយ តាំងដេកនៅពុំនាំពាក្យឯមាយា
 ប្រាប់ប្តីថា "ខ្ញុំនេះតាំងពីក្មេងមកនៅផង ក៏ពុំចេះជាឡើយ ទើតឯក្តៅ
 ក្រហាយរសាបរសល់ សុំពុំបានដេកពុំបានកើតវង្សខ្លាំង ខ្ញុំបានទៅ

ឥតហោរគន្លឹកមើលគេថាត្រូវខ្លាចខ្លាចដូនតាមេបាខឹង ព្រោះកូន
 ក្មួយមកដល់មិនគិតទើសនព្រានទទួលខ្លាច ហេតុដូច្នោះចូរអ្នកមេត្តា
 ប្រពន្ធចុះ ចូរអ្នកទៅទីព្រៃស្វែងរកឃ្មុំផ្លែត្រីបានមួយសំបុកយកមក
 ទើសដូនតាខ្ញុំ ព្រោះដូនតាខ្ញុំគាប់ចិត្តទើសនិងឃ្មុំផ្លែត្រី ទាល់ទើសមានឃ្មុំ
 ផ្លែត្រីទើបទទួលសំណើនោះ នឹងធ្វើឲ្យបានជាសុខសប្បាយតទៅហើ
 យទីថ្ងៃនេះ កុំឲ្យក្មួយនាំទៅទីព្រៃផងឡើយទុកឲ្យនាំទៅជួយមើលជម្ងឺ
 ខ្ញុំ" ។ ឯស្វាព្រាមពុំដឹងកលមាយាប្រពន្ធឡើយ ក៏ជឿតាមហើយឲ្យអា
 ក្មួយនៅរក្សាមីង ខ្លួនឯងក៏ចេញទៅទីស្វែងរកឃ្មុំហោង ។

ឯមេនោះ កាលប្តីទៅបាត់ហើយក៏សប្បាយនិងអាសហាយតាមកាល
 ស្ងាត់ នាំគ្នាទើយករបស់ទ្រព្យយ៉ាងល្អ ទើបស្តាយហើយនាំគ្នាទៅ
 ចោលទីប្តីទៅនៅទីព្រៃនាម តាមក្តីប្រាថ្នានាំហោង ។

លុះដល់ពេលល្ងាច ស្វាព្រាមមកដល់រូងនិញស្រាប់ទើតស្ងាត់យឹងរក
 មើលរបស់ទ្រព្យខ្លួនបាត់អស់រលីង ស្វាព្រាមក៏ដឹងថា អាទនោះមេ
 នោះនាំពង្រត់គ្នាទៅចោលខ្លួនហើយ ស្វាព្រាមបានក្តីក្តៅក្រហាយ
 ដោយចាញ់កលមាយាស្តី ជាការធ្វើឲ្យបុរសដឹងមិនដល់បាន ជាការ
 ធ្វើឲ្យបុរសលុះលង់បង់ប្រាណ មានសភាពដូច្នោះហោង ។

ទើបនេះ បានគិតដល់ស្រីជួបបានប្តីជាតិដទៃអំពីជាតិខ្លួន ហើយ
 ទោះបីនោះស្រីឡាញ់ថ្នាក់ថ្នមឲ្យសម្បត្តិយ៉ាងណាក៏ដោយទើតឃើញ

ប្រុសជាតិខ្លួនហើយក៏កើតត្រេកអរនិងជាតិខ្លួននិញ គឺទើបទៅស្រ
 ឡាញ់ប្រុសជាតិជាមួយ ដូចមេស្វាអូនទៅសហាយនិងអាស្វាអូនចោ
 លស្វាព្រាមប្តីដើមនោះឯង ។

មួយទៀត មាយាស្រីខ្លាចនោះជាការជ្រៅពេកណាស់ក្រមបុរស
 ជាប្តីនិងដឹងដល់ ដូចយ៉ាងមេស្វាអូននាំប្របុបប្តីឲ្យជឿចៅជាកូន ជា
 ក្មួយជាញាតិសន្តានធ្វើឲ្យប្តីអស់ក្តីរកឡើយ អស់ក្តីសង្រួមយកអាស
 ហាយឲ្យនៅជាមួយផងបាន មួយទៀតស្រីខ្លះនាំចេះបង្កមទៅលើ
 ទីមីខ្លីនិញក៏មាន ដូចនិទានបុរាណមានមកថា ៖ កាលនោះមានត្រកូល១
 តាំងលំនៅទៅខាងឆ្នេរទ្រព្យធំប្រជុំមនុស្សច្រើន ត្រកូលនោះមានកូន
 ប្រសាស្រីម្នាក់ មេនោះជាស្រីអ្នកលេងគប់ប្រុសសហាយនាំ ចេះរក
 ឧបាយបិទមិនឲ្យប្តីដឹង កាលណាវាចង់ដេកនិងសហាយ នាំឲ្យអាសហា
 យនោះមកដេកចាំនៅវានខាងជ្រុងរបងផ្ទះ លុះដល់វាត្រឡប់ប្តី
 ដេកលក់ វាក៏លបចុះទៅដេកនិងសហាយនោះឯង ។

ទីថ្ងៃមួយក្នុងពេលយប់ចូលជាមជ្ឈិមយាម តាព្រាហ្មណ៍ជាអាពុកក្មេក
 ចុះទៅបង្គន់ ដោយគាត់ហើមពោះ គាត់អុជទៀនកាន់ដើរទៅដល់
 វាននោះ បានឃើញមេកូនប្រសាដេកឱ្យប្រុសសហាយ ទើបគាត់
 គិតថា អញនឹងស្រែកឡើយក្នុងកាលឥឡូវនេះយល់មិនគួរ
 អញគិតយកទើតរបស់សំខាន់ទុកឲ្យកូនអញនាំមើលជាភ័ស្តុតាងចុះ

តាមព្រាហ្មណ៍ដើរលបទៅដោះយកកងដើង អំពីដើងមេកូនប្រសា
នោះបានម្ខាង ហើយក៏និលមកទ្បើងផ្ទះដោយប្រញាប់មិនទាន់បាន
ប្រាប់ឲ្យគេឯងនៅជិតខាងដឹងឮទ្បើយ គាត់ក៏យកកងនោះដាក់ក្នុង
ប្រអប់ស្លា។

ឯមេនោះក្នុងខណៈទីដល់ដេកនឹងប្រុសសហាយហើយ ទីដល់អាពុក
ក្រេកដោះយកកងដើងនោះ វានឹងបានដេកលក់ក៏ទេ វានឹងឪពុកក្រេក
មកដោះយកកងដើម ទីតែវាទីក្នុងសម្លឹងធ្វើជាលក់ដោយអរ្យនិងអាពុក
ទាន់ លុះអាពុកទៅផ្ទះហើយទើបវាដាស់ប្រុសសហាយនោះ ឲ្យក្រោ
កទ្បើងប្រាប់វាទៅ ខ្លួនវាក៏ត្រឡប់ទ្បើងទៅលើផ្ទះ ចូលទៅដេក
នឹងប្តីហើយដាស់ប្តីឲ្យភ្ញាក់ទ្បើង ទើបវាទីក្នុងពោលថា ក្លាណាស់ដេក
មិនលក់ទេ ហើយវាបបួលចៅប្តីទៅដេកនៅនានខាងរបងផ្ទះ ទីដល់
វាដេកនឹងប្រុសសហាយនោះ លុះដល់ពេលទៀបនឹងភ្លឺ មេនោះវា
ទីក្នុងស្រែកឡូឡូឡូឡើងថា ហេតុអ្វីមកកំទីហង់ខ្ញុំទីតែផ្តាសដូច្នោះ។

ឯចៅប្តីបានឮដូច្នោះ ក៏ភ្ញាក់ទ្បើងភិតភ័យ តក់ស្លុត ទើបសួរភរិយា
ឲ្យប្រាប់ថាខ្ញុំនឹងអ្នកដេកនៅនេះ បិតាអ្នកជាមនុស្សចាស់ទុំពុំមានក្តី
អរ្យនខ្មាស់ ចុះមកចាប់ដើងខ្ញុំដោះយកកងដើងខ្ញុំទៅ។

ឯចៅប្តីបានស្តាប់ពាក្យភរិយាថាដូច្នោះ ក៏ខឹងនឹងអាពុកខ្លួន ទើបម្តី
ម្នាទ្បើងទៅលើផ្ទះ ហើយនិយាយនឹងអាពុកថា "គួរប្តូរ ឪងឯងធ្វើអំពើ

មិនគួរយ៉ាងនេះ"។ ឯបិតាក៏បើកប្រអប់យកកងមកឲ្យកូនមើល
ហើយប្រាប់ថា "ទេលាយបមិត្តានេះ ភរិយាចៅឯងវាប្រុសសហាយ
មកដេកនៅលើនានខាងផ្ទះ វាដេកលក់ទាំងពីរនាក់ អញចុះទៅ
ឃើញអញគិតថានឹងស្រែកឡូឡូឡើង ខ្លាចវាបានក្តីខ្មាសអស់ពួក
អ្នកស្រុក ទើបអញដោះយកទីតែកងដើងម្ខាងជាទីអាងមកទុកឲ្យកូន
ឯងមើលជាសាក្សី", បិតានិយាយមិនទាន់អស់សេចក្តី កូនមិនជឿក៏
ពោលកាត់ថា "ខ្ញុំបានប្តីនឹងប្រពន្ធនាំគ្នាចុះទៅដេកនៅនាននោះ ឪ
ងឯងជាមនុស្សចាស់មិនពិគ្រោះមើលឲ្យទើបមនទីទន ចូលទៅលួចដោះ
យកកងប្រពន្ធខ្ញុំ ហើយមកពោលដាក់ទោសកូនប្រសាថាគប់ប្រុស
សហាយ ឲ្យបានក្តីអាស្រ័យវាបាយខ្មាសគេយ៉ាងនេះ គួរប្តូរធ្វើជាចាស់
មកពាលពោលចង្អុចគេយ៉ាងនេះ ប្រពន្ធខ្ញុំវាដេកនឹងសហាយ ឯណា
វាដេកនឹងខ្ញុំទេតើ"។

ឯបិតានោះ លុះឮកូនថាមិនជឿពាក្យខ្លួនដូច្នោះក៏ស្ងៀម ទើប
និយាយថា "អើយដឹងជាចាស់មិនពិគ្រោះ ទៅយកអំពើអាក្រក់មកទំ
លាក់ដាក់លើប្រពន្ធចៅឯងមែន ឈ្លើយចុះយើងខុសហើយយើងសូម
ទោសទោសផងចុះ"។

ចៅប្តីមិនដឹងកលមាយាភរិយាខ្លួនធ្វើស្មើសគប់ប្រុសសហាយ
ហើយទីក្នុងកំទីហង់បិតាភិញ្ញា បិតាញ្ជុះញាត់បំបាក់បំទើបកប្រពន្ធខ្លួន

អស់ក្បួនស្រីមាយាទីត្រីមន្តៈ ។

មានស្រីខ្លះចិត្តសាវ័រប្រព្រឹត្តដួប ហើយត្រឡប់ជាទឹកខ្លួនវិញក៏មាន ដូចនិទាននាងភរិយាចៅនាយសំពៅម្នាក់នៅស្រុកយានីណាវតី ទីថ្ងៃមួយ នាយសំពៅចេញទៅជួញនាស្រុកឆ្ងាយ ទុកនាងភរិយាឲ្យនៅទីក្រុង គេហដ្ឋាន ។

ឯនាងភរិយានោះលុះនាយសំពៅជាប្តីទៅជួញយូរទើបតាំងមក មានចិត្តរំជួលដោយភាគិកិលេសទ្រែកពោក ទើបគបប្រុសសហាយនាំ មកដេកលើផ្ទះធ្វើសមគ្គសង្វាសរាល់រំលាភាត្រី បិទភ្នែកដួងនោះពុំឲ្យអ្នក ឯណាមួយដឹងឮឡើយ ឯនាយសំពៅទៅលក់ដូរយូរអស់កំណត់ហើយ ក៏ត្រឡប់មកវិញ ឡើងពិសំពៅដើរទៅដល់ទ្វារផ្ទះស្រែកហៅភរិ យាឲ្យបើកទ្វារទទួលខ្លួន ។

ឯមេភរិយាកំពុងនិទានឯប្រុសសហាយនៅលើផ្ទះ លុះបានឮសំ ឡើងប្តីហៅឲ្យបើកទ្វារដូច្នោះ ក៏ភិតភ័យតក់មា ទើបខ្សឹបប្រាប់ ប្រុសសហាយថា "ស្វាមីខ្ញុំគាត់មកដល់ហើយ អ្នកឯងនឹងចេញទៅ ត់ឡើងនេះយល់ថាបាន ព្រោះស្វាមីខ្ញុំគាត់នៅនឹងជណ្តើរផ្ទះនេះហើយ យល់ជាន់ត់ចេញទៅមិនឆ្ងល់ខ្លួន បើដូច្នោះចូរ អ្នកឯងលូនចូលទៅ លាក់ខ្លួនពួនអាត្មា នៅក្រោមទ្រែកនេះសិនចុះ ខ្ញុំនឹងចេញទៅទទួល ស្វាមី ថាបើស្វាមីខ្ញុំគាត់ចូលមកដេកហើយ សីមខ្ញុំមកនាំអ្នកចេញទៅ

ជូនឲ្យផ្សំទ្វារផ្ទះ" ។ ថាហើយនាងក៏ឲ្យប្រុសសហាយនោះចូលទៅ នៅក្រោមទ្រែក បិទបាំងដោយសំពត់ដើម្បីមិនឲ្យនាយសំពៅឃើញ ប្រុសសហាយ ហើយនាងចេញទៅបើកទ្វារឲ្យស្វាមីឡើងមកលើ ផ្ទះ នាំប្តីចូលទៅកាន់ដំណេក និយាយចរចាប្រសើរគ្នាអំពីការទៅ ទីស្វែងលាភស្រុកឆ្ងាយសព្វប្រកាស លុះពេលយប់ជ្រៅនាយសំពៅក៏ និទ្រាលក់ទៅ ។

ឯមេភរិយានោះវាដេកពុំលក់ឡើយ វាវែងគិតថា "ស្វាមីអញ នេះគាត់ខុស្មាហ៍ទៅលក់ដូរជួញទ្រែប្រខ្វល់ខ្វាយទក្រទព្យសម្បត្តិ មកចិញ្ចឹមអញ គ្មានគិតក្តីហត់នឿយ ក្តីលំបាកឡើយគុណស្វាមីនេះ ពាក់កណ្តាលនិងបិតាបង្កើតជាម្តង ទើបខ្លួនអញទៅគប់ប្រុសសហា យដោយជាផិតក្រៅចិត្តស្វាមី ធ្វើក្តីជួលាមកអាក្រក់ដូច្នោះមិនគួរសោះ ឡើយ បើដូច្នោះគួរគិតកាត់ក្តីអាស័យពីប្រុសសហាយឲ្យដាច់ស្រឡះ គិតហើយក៏លូកទើបស្តាប់កាយស្វាមីមើល ដឹងថាស្វាមីនិទ្រាលក់ស្មើទូតត សង្រ្គឹយ ទើបចាប់យកក្រិះដ៏មុតថ្លាលបយាត្រាចុះចាកទ្រែកដេក លូក ទើបទៅស្តាប់ទកប្រុសសហាយទើបលឺពួននៅក្រោមទ្រែកនោះឯង ។

ឯអាសហាយទើបលឺពួននៅក្រោមទ្រែកគ្រាន់តែស្តួនជើងភរិ យានាយសំពៅចុះមកទកខ្លួន ក៏ច្រេតអវ សំគាល់ថានាយសំពៅដេក លក់ ភរិយានឹងមកទទួលខ្លួនជូនឲ្យផ្សំទ្វារផ្ទះតាមសញ្ញា ទើប

វាវាវាចេញមកពីក្រោមទីក្រុង ហើយចាប់ទីដេមេសហាយឯមេនោះ ក៏ចាក់ដោយក្រឹះត្រូវបំពង់កង្កុះរហូតដួលដាច់ខ្យល់ស្លាប់មួយទំពេច ទើបមេនោះយកសំពត់បិទមុខរបួសមិនឲ្យលោហិតចេញច្រើន ហើយលើកខ្មោចនោះទីផ្អែកពីងនឹងសសរបញ្ឈរទុក ច្រសចហើយ ក៏ដើរលបព្យាបាលទៅដេកខាងប្តីយកទីដេអង្រួនដាស់ប្តីឲ្យដឹងខ្លួន ហើយទីក្នុងពេលកលខ្យបាយទៀងប្រាប់ប្តីថា ចោទទៀងមកលួច ក្រព្យសម្បត្តិយើងហើយ ។ នាយសំពៅបានស្តាប់មេភវិយាប្រាប់ ដូច្នោះក៏ស្ទុះក្រោកចាប់លំទីពង ចុះចាកទីក្រុងម្នាវាទៅចាក់ខ្មោច នោះដួលចុះនៅទីនោះឯង ឯមេភវិយាលុះទីក្នុងបញ្ហាតប្តីឲ្យចាក់ ខ្មោចសហាយហើយ ទើបនិយាយថា "ការទីដេសអ្នកសម្លាប់ចោទស្តាប់ នៅលើផ្ទះនេះពួកមហាជនទាំងឡាយ នៅជិតខាង គេពុំដឹងព្រឺទៀង ទីក្រុងការនេះទីបកដឹងដល់លោកអញ្ជូនករាជការ ថាយើងសម្លាប់ មនុស្សដូច្នោះ ទោសនេះនឹងធ្លាក់ដល់អូលដល់ខ្ញុំដូច្នោះ តើអ្នកនឹងគិត បិទបាំងយ៉ាងណាឲ្យស្ងៀមកាន់នេះ" ។

នាយសំពៅបានស្តាប់មេភវិយាថាដូច្នោះ ក៏ទុក្ខទាល់គំនិតគិតមិន យល់ផ្លូវ ទើបប្រឹក្សានឹងភវិយាថា "សព្វអាចោទនេះ បើទុកនៅលើ ផ្ទះយើងទីតដល់ពេលព្រឹកទៀង គង់មានគេដឹងព្រឺទីបកការដល់រាជ ការជាប្រាកដ ដូច្នោះតើនាងជួលគិតឲ្យផ្អែកក្តីអន្តរាយយើងឲ្យឧបាយ

ដូចម្តេចយើងធ្វើតាម" ។

ឯមេភវិយាក៏តបថា "ខ្ញុំគិតឲ្យទីសងយកខ្មោចនេះទៅចោលក្រោម ដើមខ្នុរ ក្នុងវត្តលោកសង្ឃនៅខាងក្រោយភូមិយើងនេះ ទីតដល់ ព្រឹកទៀងព្រះសង្ឃក្នុងអាវាមនោះលោកនឹងបបួលគ្នាយកខ្មោចនេះ ទៅដុតជាមិនខាន ទោះជាការនេះដឹងដល់រាជការក៏គង់ពុំមាននរណា ចេញជាតួចោទទៀង គឺដឹងទីតយើងប្តីប្រពន្ធពីនាក់ប៉ុណ្ណោះឯង" ។

ឯនាយសំពៅ បានស្តាប់ឧបាយមេភវិយាដូច្នោះក៏យល់តាម ទើប តបថា "គិតនេះត្រូវល្អហើយ ទីតយើងនឹងដាស់ពួកខ្ញុំកំដរ ឲ្យវាជួយ ទីសងខ្មោចនេះទៅចោល ទីក្រុងមិនស្ងាត់បើដូច្នោះនាងគ្រាន់ទីតជូន បងទៅចុះ ចាំបងពបីខ្មោចនេះទៅ" ថាយើងនាយសំពៅក៏ចាប់ព ខ្មោចចេញទៅកាន់អាវាម នាងភវិយាតាមទៅជាមួយគ្នា លុះដល់អា វាមយើញដើមខ្នុរ ធំ១ដើមមានទីផ្ទះច្រើន នាយសំពៅក៏ដាក់ខ្មោច បញ្ឈរទីផ្ទះនឹងដើមខ្នុរនោះឯង ហើយប្តីប្រពន្ធក៏នាំគ្នាទិលមកកាន់ គេហដ្ឋានទីនាងភ្នំព្យាហាង ។

ទីថ្ងៃឯចៅអធិការវត្តនោះ លុះដល់ពេលទៀបនឹងភ្លឺស្ងាត់ ក៏ក្រគង ទីក្រុងចំនែកកាន់យើច្រត់ចុះចាកកុដី ដើរចោលអាវាម ចោលទៅមកព្យ ទីបរទៅយើញសាកសពយេសពឹងនៅនឹងដើមខ្នុរធំ គិតថាអាចោទល្អ ច្រុន ទើបលោកក្រោធនឹងស្ទុះលបទីអ បនឹងម្តប់យើចូលទៅជិត...

ហើយស្រែកថា អះពះអាកំណាចកាចកិច្ចវាលងខ្លួនលោកសង្ឃហើយ
 តើ ថាហើយក៏វាតិឈើប្រឆាំងត្រូវសាកសពនោះដួលចុះស្ងៀមនៅ
 លោកចៅអធិការក៏ភ័យខ្លួន គិតថាអាត្មាវាយត្រូវត្រង់កន្លែងសំខាន់
 ទើបចូលទៅមើល ក៏ដឹងថាមនុស្សត្រូវអាវុធចេត ហើយគេនាំយក
 មកដាក់ផ្នែកទុកនឹងដើមខ្លួននេះទើបគិតថា ក្នុងខណៈដែលអាត្មាវា
 យខ្លោចនេះដួលនោះ អាត្មាបានស្រែកថាអាចោរលួចខ្លួន ព្រះសង្ឃ
 សាមណេនទំនងជាបានឮហើយ ឥឡូវនេះមនុស្សមកស្លាប់នៅក្រោម
 ដើមខ្លួននេះ ពួកព្រះសង្ឃសាមណេនក្នុងអាវាមមុខជាគេថាអញ
 សម្លាប់ចោរលួចខ្លួន ទុកជាប្រាប់គេដោយពិតថា ខ្លោចនេះគេយក
 មកដាក់ពឹងនឹងដើមខ្លួននេះ ក៏គង់គេមិនជឿគង់គេដិតចិត្តសង្ឃឹម
 ពិគ្រោះមើល ជាមិនផុតក្តីមន្ទិលទៅបាន បើដូច្នោះគួរដើរឧបាយ
 កោសលក្បាលខ្លោចនេះហើយសំលៀកបំពាក់ស្បង់ចំពែនដូចសាម
 ណេន ហើយប្រាប់គេឯងឲ្យដឹងថា មានសាមណេនឥតញាតិជាអាគន្ធក
 កើតគោគបច្ចុប្បន្នស្លាប់ យ៉ាងនេះទើបអញផុតក្តីមន្ទិល ឥតមាននរ
 ណាថាអញតទៅ។ លោកចៅអធិការគិតដូច្នោះហើយ ក៏ចូលទៅ
 ទាញអូសខ្លោចនោះលើកទៅដាក់លើសាលាកណ្តាលអាវាម ទើប
 យកសំពត់លឿងមកឃ្នុំរុំព័ទ្ធសពនោះទុកទីតម្កល់ ហើយយកកម្រៃ
 មកកាត់សក់ ទុកទីត្រឹមពាក់កណ្តាលអង្គុលដូចយ៉ាងសាមណេន ដើម្បី

មិនឲ្យនរណាសង្ឃឹម លុះអនុណ្ណនេះទើបលោកចៅអធិការប្រកាស
 ប្រាប់ភិក្ខុសាមណេនទាំងពួកថា ទេវលាយប័ណ្ណពលម៉ោង៤ឆ្ងាយ
 យើងចុះទៅបោសអាវាម ឃើញសាមណេនមកដេកស្លាប់នៅលើ
 សាលា មិនដឹងជាមកពីអាវាមណាជាសពអនាថាឥតញាតិមិត្ត ធ្លាក់
 មកនៅអាវាមយើងដូច្នោះចូរសាកទាំងឡាយ ទៅយោស្នាពួកសប្ប
 រសបណ្តាដែលមានសទ្ធា មកជួយបូជាសពនេះជាការធ្វើបុណ្យយក
 បុណ្យទាំងអស់គ្នា ។

ឯព្រះសង្ឃសាមណេនបានឮពាក្យលោកគ្រូដូច្នោះ ក៏នាំគ្នាទៅ
 យោស្នាប្រាប់ញាតិញ្ញាមទីទីទេ ។ តាមពាក្យលោកចៅអធិការ
 នោះឯង។

ឯមេភវិយានាយសំពៅ លុះទេវលាភ្នំស្វាងហើយក៏អង្គុយនៅមាត់ផ្ទះ
 រង់ចាំស្លាប់សេចក្តីនោះ លុះបានឮលោកសង្ឃសាមណេន ត្រាចមក
 យោស្នាអ្នកស្រុកថា មានសាមណេនឥតមាតាបិតាញាតិកាមកស្លាប់លើ
 សាលាដូច្នោះ ក៏កើតក្តីសង្ឃឹមឆ្ងល់ក្នុងចិត្តគិតថា មិនមែនជាសាកសព
 ប្រុសសហាយអញនោះទេដឹង? បើដូច្នោះចាំទៅមើលឲ្យច្បាស់សិន
 គិតហើយក៏ទៀបទៀនធូបស្លាម្លូ លាស្វាមីថានឹងទៅជួយបុណ្យលោក
 គ្រូ ហើយនឹងស្តាប់ការណ៍នោះផង។ នាយសំពៅក៏បើកឲ្យទៅតាម
 ក្តីប្រាថ្នា មេនោះក៏ចរយាត្រាទៅកាន់អាវាម មិនបានឃើញសព...

ប្រុសសហាយ ក៏នឹងមានក្តីសង្ស័យខ្លាំងទើបឡើងទៅលើសាលាដីដល់
 ដំកលសព ហើយបើកសំពត់គ្របមុខខ្លោចមើល ក៏ចាំបានថាជាខ្លោច
 ប្រុសសហាយខ្លួនប្រាកដ មេនោះក៏មានចិត្តអាណិតអាស័យដោយធ្លាប់
 បានរួមសង្វាសស្នេហានឹងគ្នាមក អត់ទឹកភ្នែកពុំបានក៏យំសោកអាស័យ
 ប្រុសសង្វាសថា៖

ប្រុសអើយអ្នកប្រុស កាលអ្នកនៅរស់ ម្តងអ្នកមិនបួស ដល់មក
 ក្រ័យ ទើបបានទ្រង់ផ្ទុយ លោកណាបំបួស អ្នកជាសាមណេរ ។

ឯលោកចៅអធិការបានឮភរិយានាយសំពៅយំទ្រង់បន្ទាប់ដូច្នោះ
 ក៏តក់ស្លុតព្រះទ័យគិតថាខណៈដីដល់អញបំបួសខ្លោចនាទេវលាត្រី
 នេះពុំមាននរណាមួយអាចឃើញអាចដឹងឡើយ នេះហេតុអ្វីក៏នាង
 ភរិយានាយសំពៅមកយំទ្រង់បន្ទាប់ ត្រង់ឧបាយដីដល់អញធ្វើនេះ
 អះ បើដូច្នោះខ្លោចនោះនឹងទុកយូរទៅពុំបាន ឃើញថានឹងកើត
 ហេតុ គិតហើយលោកចៅអធិការនាំពួកឧបាសកឧបាសិកា ភិក្ខុសាម
 ណេរចាត់ចែងលើកសពដាក់លើជើងថ្ម ហើយអុបភ្លើងដុតខ្លោច
 នោះតាមបទេវលាហោង ។

ឯមេភរិយានាយសំពៅមានក្តីអាទឡោះអាស័យអាប្រុសសហាយក៏
 យំភ្លាងអុជទ្រង់ផ្ទុយសូមស្មាលាទោសនឹងសពនោះថា អ្នកចែកថាន
 ទៅហើយ កុំបីចងព្រ័ទ្ធនៃរកម្មតទៅមុខឡើយ លុះដុតខ្លោចស្រេច

ហើយ ក៏លាលោកចៅអធិការនិលទៅកាន់គេហដ្ឋាន ។ ប្តីពុំហ៊ានតបត
 ឲ្យក្រោធនឹង ព្រោះខ្លួនពុំបានដឹងក្នុងឧបាយមាយា គឺស្រ្តីប្រព្រឹត្តដួ
 ដឹងខ្លួនជាខុស គិតកលឧបាយលល្លងស្វាមី ឲ្យលង់ទង្វែងកំទែហងបាន
 តាមចិត្តទៅផ្សេងៗហោង ។

ចប់តម្រាមាយាស្រ្តីជាគតិទី ៦៩។

ក្បួនគតិលោក មានទ្រង់យោងយោក ប្រេប្របប្រាយត្នយ៉ាង
 គតិបុរាណ ក៏មានបែបអាង លោកទីតងម្យ៉ាងៗ ទីតពុំពិស្តាន ។ ខ្ញុំទី
 ខុកញ៉ា សុត្តន្តប្រឹជា នាមឥន្ទាចារ្យ លើកឡើងលំដាប់ ជាច្បាប់និ
 ត្តាន ទីតដោយទេវហាន ចងជាទីគុណ ។ សេចក្តីស្តាប់ងាយ សម្រាប់និយា
 យ យករូបទ្រង់ដាក់ ប្រេប្របប្រេប មិនដិតដិត មានរាជការមក
 អង្គុតពិចារណានកខ្លួនអ្នកសម្លាប់នោះ គង់មិនមានក្តីសង្ស័យ ។ ខ្ញុំ
 យំសោកអាស័យពានក្តីយ៉ាងនេះ ខ្ញុំនឹងបានយំសោកអាស័យ ចោទដីដល់អ្នក
 សម្លាប់នោះក៏ឥតអង្គីមាន ។

ចប់